

ZENCİR

Bu beş çeşit usul on altı zamanlı usul-
le başlayıp dörder zaman artarak otuz
ikiye kadar birbirine katılır ve hepsi 4'lük
mertebede kullanılır. Şu halde bu usulün
sadece 120/4'lük ikinci mertebesi kulla-
nılmıştır. Bu usulle ölçülmüş eserlerin baş
tarafına 120/4 yazıldıktan sonra usulü
oluşturan her bir usulün başına o usulün
usul rakamı ve onu da meydana getiren
küçük usul veya zamanlar noktalı ölçü çiz-
gisiyle belirtilir; her usulün sonuna düz
bir ölçü çizgisi, 120 zamanın sonuna da
düz iki ölçü çizgisi çekilmelidir. Zencir usu-
lû peşrev, beste, tevşih ve kâr ile bazı ilâ-
hilerde kullanılmakla birlikte peşrev ve
ikinci bestelerde daha az tercih edilmiştir.
Bu usulle bestelenmiş eserlerde mısra ve
terennüm bir usuldür. Mısra çifte düyek-
le başlar ve çember sonunda nihayete
erer. Terennüm devr-i kebîr ile başlar ve
berefşan usulünde mısraın sonundan
alınmış bir bölüm tekrar edilir (bu usulle öl-
çülen Hamâmîzâde İsmâil Dede Efendi'nin, "Mi-
sâlini ne zemîn ü zaman görmüşdür" mısraıyla
başlayan sultânîyegâh bestesinde berefşan
usulü yer almamıştır; bu sebeple seksen sekiz
zamanlı olan eserde ayrıca terennümden sonra
mısra sonunun tekrarı bulunmamaktadır).

Zeki Mehmed Ağa'nın ferahnâk, Tab'î
Mustafa Efendi'nin hicaz, Tanbûrî İzak'ın
mâye ve tâhir peşrevleri; Tanbûrî İzak'ın
gülizar makamında, "Beste-i zencîr-i zül-
fündür gönül ey dil-rübâ"; Ebûbekir Ağa'-
nın hüseyinî makamında, "Seninçün hâb-ı
râhat çeşm-i giryânıma düşmandır"; Hâ-
fız Post'un uşşak makamında, "Bahar gel-
di dahi seyr-i gülşen eylemedik"; Hacı Sâ-
dullah Ağa'nın hüseyinî-aşiran makamında,
"Azîmetin nereden böyle bî-nikâb senin";
Hamâmîzâde İsmâil Dede Efendi'nin şeh-
naz makamında, "Açıldı lâle-i zârın ciğerde
dâğ-ı derûn"; Zekâi Dede'nin rast mak-
amında, "Cûylarla kühsârda çağlardı küh-
ten"; Ahmet Avni Konuk'un dilkeşide ma-
kamında, "Cemâl-i dil-keşini âfitâba ben-
zettim" mısraıyla başlayan besteleri bu
usulü ölçülmüş eserlerden bazılarıdır.

BİBLİYOGRAFYA :

Hâşim Bey, *Mûsiki Mecmuası*, İstanbul 1280,
s. 12; Suphi Ezgi, *Nazarî-Amelî Türk Musikisi*,
İstanbul 1935, II, 155-163; Rauf Yekta, *Türk Mu-
sikisi*, s. 130-131; İsmail Hakkı Özkan, *Türk Mû-
sikisi Nazariyatı ve Usûlleri Kudüm Velveleleri*,
İstanbul 2006, s. 796-799.

İSMAİL HAKKI ÖZKAN

ZENCİREK
(زنجيرك)

Levhaların, yazma kitapların
sayfa kenarlarına yapılan,
iç içe geçmiş
halkalar şeklindeki süsleme
(bk. TEZHİP).

ZENDLER
(زندیه)

İran'da hüküm süren bir hânedan
(1751-1794).

İran'da XVIII. yüzyılın ortalarına kadar
yedi asır boyunca hüküm süren Moğol ve
Türk kökenli devletlerin ardından ülkede
hâkimiyet kuran İran asıllı ilk hânedandır.
Aslen İran'ın batısında yaşayan Lur kabile-
sinin alt kolu Lekler'e bağlı bir aşiret olan
Zendler'in önceleri, dağlık Zağros bölge-
sindeki Hemedan'la İsfahan arasında bulu-
nan Melâyir ve civarında yer alan Perî ve Ke-
mâzân köylerinde yaşadığı bilinmektedir.
Bu dönemde Zendler iki alt gruba ayrılmış-
tı. Bunların ilki İnâk Han, Budak Han ve
Mihr Ali Han'ın liderliklerini yaptığı Zend-i
Bagile, diğeri ise Murad Han ve Hudâ Mu-
rad Han'ın kardeşlerinin başında bulundu-
ğu Zend-i Hazere'dir.

Safevîler'in son dönemlerine kadar kay-
naklarda Zendler'le ilgili herhangi bir bil-
giye rastlanmaz. Adlarını ilk defa 1720'-
lerde Afganlılar'ın İran'a hâkim olmaya
başladığı sırada ortaya çıkan karışıklıklar
esnasında duyuran Zendler, bu dönemde
bölgenin stratejik konumundan dolayı za-

man zaman Osmanlı ve Afgan yönetimle-
rinden uzakta bağımsız hareket etmeyi
başardılar. Bölgedeki otorite boşluğundan
faydalanan Zendler, Nâdir Şah'ın hüküm-
darlığının (1736-1747) ilk yıllarında Melâyir
ve çevresinde yağma faaliyetlerinde bu-
lundular. Zendler'i etkisiz hale getirmek
isteyen Nâdir Şah'ın bu iş için görevlendir-
diği Baba Han Çavuşlu, Zend lideri Mehdî
Han'a ve beraberindekilere Nâdir Şah'ın
lutufta bulunacağını bildirerek yanına da-
vet etti. Mehdî Han 400 kadar adamı ile
tuzağa düşürülerek öldürüldü ve malları-
na el konuldu. Bunun üzerine kabilenin di-
ğer liderleri, büyük çoğunluğu kadın ve ço-
cuklardan meydana gelen aşiretleriyle bir-
likte Kuzey Horasan'a çekilip yaklaşık on
beş yıl boyunca Derregez vadisi ve Ebî-
verd'de ikamet ettiler. 1160'ta (1747) Nâ-
dir Şah öldürüldüğü sırada Derregez'deki
Zendler otuz veya kırk aileden ibaretti.

Zendler'in başına geçen Kerim Han'la
kardeşi Sâdık Han aşirete eski gücünü ka-
zandırmaya çalıştılar. Eski yurtları Melâ-
yir'e dönüp hâkimiyet alanlarını genişlet-
mek için bölgede yaşayan diğer kabilelerle
mücadeleye giriştiler. Hemedan Valisi Mihr
Ali Han Tekelü'yü yenerek bölgede büyük
nüfuz kazandılar. Kerim Han, Gülpâyigân
ve Hânsâr'ı emniyet altına almak üzere
güneydoğuya ilerlerken İsfahan yolunda
Bahtiyârî aşireti lideri Ali Merdan Han'la
temasa geçti ve 1163'te (1750) İsfahan'ı
ele geçirmek için yardım isteyen Ali Mer-
dan Han'a destek verdi. Fakat daha son-
ra onunla anlaşmazlığa düştü ve Ali Mer-
dan Han'ı bertaraf edip Bahtiyârî toprak-
larına hâkim oldu. Kerim Han, 1751 yılı-
nın ilk aylarında hiçbir otoritesi kalmayan
Safevî Hükümdarı III. İsmâil'in adına ve-
killik unvanıyla yönetimi ele alarak Zend-
ler'i fiilen İran'da iktidara geçirdi. Ardın-
dan birçok mahallî lider İsfahan'a gelip III.
İsmâil'e ve Kerim Han'a bağlılığını bildirdi.
Böylece İran'da iktidarı meşrû yollardan
ele geçiren Kerim Han, bir yandan ülkede
istikrarı sağlamaya çalışırken diğer yan-
dan özellikle Osmanlılar'la ve Basra kör-
fezinde bulunan İngilizler'le yoğun diplo-
matik ilişkiler içerisine girdi. 1763'te Bas-
ra körfezi çevresinde ticarî kolonileri bu-
lunan İngilizler'in Doğu Hindistan Şirketi'-
ne ticarî imtiyazlar veren bir antlaşma im-
zalandı. Osmanlılar'la münasebetlerinde ise
önceden yapılmış antlaşmalara bağlı kal-
dı. Bu çerçevede gelişen iyi ilişkiler saye-
sinde Osmanlı Devleti'nin güvenini kazan-
dı ve Kerim Han'ın egemenliği Osmanlı
Devleti tarafından resmen tanındı. Kerim
Han 1180 (1766-67) yılında Şiraz'ı başşehir

Zend
Kerim Han
ve maiyetini
gösteren
bir minyatür
(Royal
Persian
Paintings;
The Qajar Epoch,
1785-1925
[ed. Layla S. Diba -
Maryam Ekhtiar]
New York 1998,
katalog nr. 25)

Zend Ali Murad Han'ı tahtında tasvir eden bir minyatür (Berlin Museum für Islamische Kunst, nr. B. 125)

yaptı. 1187'de (1774) I. Abdülhamid cülûsunu bildirmek üzere ünlü şair Sünbülzâde Vehbî'yi elçi olarak Şiraz'a gönderdi. Ancak Osmanlı-İran sınırında bulunan Babanoğulları aşiretiyle Zendler arasında çıkan ihtilâf Osmanlı Devleti ile ilişkilerin bozulmasına yol açtı ve bozulan ilişkiler çatışmaları da beraberinde getirdi. 1776'da Kerim Han, kardeşi Sâdık Han kumandasındaki güçleri Osmanlı hâkimiyetindeki Basra üzerine göndererek şehre hâkim olunca Osmanlı Devleti İran'a savaş açtı. Basra üç yıl boyunca Zendler'in elinde kaldı. 1192'-de (1778) Kerim Han, Osmanlılar'a karşı Ruslar'la ittifak yaptı. Ancak bu ittifak Kerim Han'ın vefatı üzerine (Mart 1779) sonuçsuz kaldı. Kerim Han'ın ölümünün ardından Sâdık Han İran'a döndü ve Basra yeniden Osmanlı hâkimiyetine girdi.

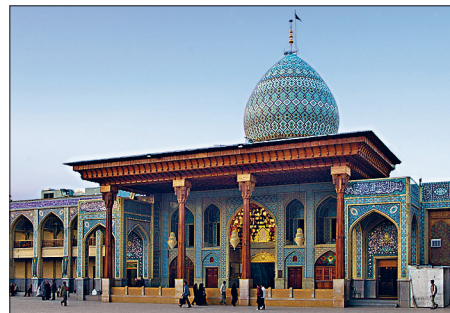
Horasan dışında İran'da yaklaşık yirmi sekiz yıl âdil bir yönetim sergileyen Kerim Han'ın vefatından hemen sonra taht kavgaları başladı. Bu yüzden naaşı üç gün boyunca ortada kaldı. Nihayet büyük oğlu Ebû'l-Feth Han güçlü bir grubun desteğiyle tahta çıktı. Ailenin diğer bir grubu da Kerim Han'ın öbür oğlu Muhammed Han'ı vekil ilân etti. Ardından iki kardeş ortak bir yönetim üzerinde anlaşma sağladılar. Bu esnada Ebû'l-Feth Han'a muhalif olan Zend hânedanının Budak Han kolundan Zeki Han tahtın gerçek sahibinin kendisi olduğunu

ileri sürdü. Siyaseten Ebû'l-Feth ve kardeşiyle uzlaşır gibi görünse de onlardan ayrı hareket etti. Bir süre sonra Muhammed Han'ı tahttan uzaklaştırıp Ebû'l-Feth'in tahtta kalmasını sağladı ve yönetimi ele geçirdi. Öte yandan Kerim Han'ın kardeşi Sâdık Han da saltanat iddiasıyla Basra'dan yola çıktı. Ancak Zeki Han'ın idareyi ele geçirdiğini öğrenince Kirman'a yöneldi. Bunu haber alan Zeki Han onu takip için bir askerî birlik gönderdiyse de bu birlik Sâdık Han karşısında başarılı olamadı. Bunun üzerine Zeki Han, Sâdık Han'a sempati duyan Ebû'l-Feth Han'ı zindana attı. Zeki Han'ın Haziran 1779'da İsfahan'da isyan eden Zend hânedanından Ali Murad Han'a karşı çıktığı seferde maiyeti tarafından öldürülmesi Sâdık Han'ın Şiraz'a gelmesinin önünü açtı. Sâdık Han yeğeni Ebû'l-Feth'i zindandan çıkararak tahta oturttu, devlet işlerini de kontrolü altına aldı. Ardından Ebû'l-Feth Han'ın liyakatsizliğini ve eğlenceye düşkünlüğünü görüp onu tahttan indirerek kardeşleriyle birlikte zindana attı. 9 Şâban 1193 (22 Ağustos 1779) tarihinde kendini hükümdar ilân eden Sâdık Han tahtta hak iddia eden bazı hânedan mensuplarıyla mücadele etmek zorunda kaldı. Oğullarının yanlış stratejisi ve İsfahan yönetimini elinde bulunduran Zend Ali Murad Han'ın üstün savaş taktikleri Sâdık Han'ın hâkimiyeti kaybetmesine yol açtı. 1195'te (1781) Ali Murad Han'ın kuvvetleri Şiraz'a girerek şehri yağmaladı. Dört gün sonra Şiraz'a gelen Ali Murad Han şehirde büyük bir merasimle karşılandı; Sâdık Han'ı ve oğullarını ortadan kaldırıp tahta geçti.

Ali Murad Han, hem Kaçar Ağa Muhammed Han'ı durdurmak hem de ülkenin diğer yerlerinde hâkimiyet sağlamak amacıyla Şiraz'dan ayrıldı. Hazırladığı ordu git-

tikçe etkinliklerini arttıran Kaçarlar'ı Sarî ve Esterâbâd'da mağlûp etti. Ancak dö-nüşte tedbirsizlik yüzünden ordunun büyük çoğunluğu Elburz dağlarını geçerken dağıldı. Kaçarlar üzerine gönderdiği Rüstem Han kumandasındaki ordu da başarılı olamadı. Diğer bir Zend lideri Ca'fer Han bunu fırsat bilerek İsfahan'a yürüdü. İsfahan'ı savunmak isteyen Ali Murad Han, Şubat 1785'te hasta iken çıktığı seferde Murçahurt mevkiinde vefat etti. Ali Murad Han'ın ölümü hânedanı bir defa daha taht kavgalarının içine sürükledi. Bu mücadele sonunda en avantajlı durumda bulunan Ca'fer Han, tahta çıktı ve dört yıl boyunca Şiraz'a hâkim oldu. 1789'da Zend ailesinden biri tarafından zehirlenerek öldürüldü. Yerine önce kısa bir süre için Sayd Murad Han, sonra Lutf Ali Han geçti. Yeni hükümdar Lutf Ali Han'ın egemenlik dönemi de (1789-1794) siyasî rakipleri ve hasımlarıyla mücadele içinde geçti. Lutf Ali Han, Kaçarlar'a karşı başarılı bir mücadele verdi. Uzun süre Şiraz'ı kuşatan Ağa Muhammed Han sonunda kuşatmayı kaldırarak Tahran'a döndü. Zend hâkimiyetine son vermek için hazırlıklarını tamamlayıp 3 Ramazan 1204 (17 Mayıs 1790) tarihinde Şiraz'a hareket etti. Lutf Ali Han ordusu için Deştistan bölgesindeki aşiret reislerinden destek almaya çalıştı, fakat arzu ettiği desteği alamadı. Haziran 1791'de Fars bölgesinde Persopolis yakınlarında Kaçar kuvvetlerine bir gece baskını düzenledi. Görünürde başarı gösteren Lutf Ali Han, Ağa Muhammed'in kaçtığı haberinin bir hile olduğunu anlayamadı. Kaçarlar bir süre sonra geri dönünce ordusu dağıldı. Ağa Muhammed Han ciddi bir direnişle karşılaşmadan başşehir Şiraz'a girerek hâkimiyeti ele geçirdi (1 Zilhicce 1207 / 10 Temmuz 1793). Mücade-

Şiraz'da Şâh-ı Çerağ ve Medrese-i Han - İran

ZENDLER

leyi sürdüren Lutf Ali Han, Bam şehri emîri Cihangir Han ve Nermâşir Emiri Muhammed Han ile yaptığı iş birliği neticesinde meydana getirdiği güçlü bir orduyla Kirman'a hücum edip şehri ele geçirdi (Şâban 1208 / Mart 1794). Burada kendini yeniden hükümdar ilân ederek adına hutbe okutup para bastırdı. Ağa Muhammed Han ordusuyla Kirman'a gelip onu mağlûp etti. Bam şehrine sığınan Lutf Ali Han mihamdarının ihanetine uğrayarak Ağa Muhammed Han'a teslim edildi. Lutf Ali Han'ın öldürülmesiyle (Cemâziyelâhîr 1209 / Aralık 1794) Zend hânedanı tarihe karıştı. Hânedana mensup birkaç aile bugün Kirmanşah'ın güneydoğusundaki Dorâ-ferâmâm bölgesinde yaşamaktadır.

Zend Devleti gelişmiş bürokratik bir yapıya sahipti. Hükümdar konumundaki "vekil"e yardımcı olan bir vezir bulunmaktaydı. Devlet işlerinin yürütülmesi için çeşitli makamlar ihdas edilmişti. Müstevfîler malî işlere bakmakta ve bir nevi maliye nâzırlığı görevini icra etmekteydi. Teşrifat ve asayiş görevlerini üstlenen eşik ağası Zendler'den önceki dönemlerde de mevcuttu. Haremdeki dâhilî işler yanında eşik ağalarının başka görevleri de vardı. Kerim Han eşik ağası Hudâ Murad Han'ı Kirman serdarlığına tayin etmişti. Darphânelerde vazifeli "muayyirü'l-memâlik" para basımı, para ayarı ve parayla ilgili diğer işlerin yürütülmesinden sorumluydu. Bu dairede "darrâbbâş" ve "zergerbaşı" adlı iki görevli daha vardı. Devletin ülke içindeki yazışmalarını hazırlayıp yerine ulaştırmakla vazifeli "münşi'l-memâlik" ve "sâhib-kalem-dân" yine aynı dairede çalışmaktaydı. Zendler döneminde vezirin yokluğunda işler "vekâ-nigâr" tarafından yürütülmekteydi. Bu görevi üstlenenler zamanla divan toplantılarının tanzimi ve müzakerelerin kaydıyla uğraşmıştır. Elçilerle heyetleri ağırlayan ve hükümet sözcülüğü yapan makam elçibaşılığı. İdarî kadroda kaşıkçibaşı, hadımbaşısı ve "mîr-şeb" gibi makamlar da vardı. Zendler'de ordu düzenli birliklerin yanında düzensiz kuvvetlerden oluşmaktaydı. Piyadeler, çoğunlukla kabile reisi veya vilâyetin en üst makamında bulunan kişinin fermanıyla toplanıp savaşa gönderilmekte, savaş sonrası dağılmaktaydı. Ordudaki rütbelere onbaşı (deh-bâş), yüzbaşı (sad-bâş) ve binbaşı (hezâr-bâş) şeklindeydi. Zend Devleti'nin merkezinde hükümetin tayin ettiği şeyhülislâm yer almaktaydı. Kerim Han bastırdığı paralarda on iki imamın adını zikretmiş, Şiraz'ın her bir mahallesine on iki imamdan birinin adını ver-

miştir. İmamzâde Mîr Hamza'nın hankahını ve kutsal ziyaret yerlerinden sayılan Şâh-ı Çerâğ'ı tamir ettirmiş, sonraları Medrese-i Han olarak anılan bir medrese yaptırmıştır. İmar ve kültür faaliyetleri başşehir Şiraz'da yoğunlaşmıştı. Kerim Han zamanında Şiraz'ın etrafı surlarla çevrilmişti ve surlar üzerinde Bâğşâh, Şah Mîr Hamza, Sa'dî, Kassâbhâne, Şah Dâî, Kâzerûn kapıları bulunmaktaydı. Bu dönemde inşa edilen diğer yapılar arasında Erg-i Kerim Han (Kerim Han Zend Kalesi), Divanhane, Tophane meydanı, Bâzâr-ı Vekîl, Mes-cid-i Vekîl ve Hammâm-ı Vekîl'i saymak mümkündür. Kerim Han'ın Şiraz'da yaptırdığı eserler daha sonra Binâhâ-yı Kerîm Hânî, Mecmûa-i Vekîl ve Zendiyye adıyla meşhur olmuştur. Kerim Han, Şiraz'da şişe ve çini atölyeleri kurdurmuş, onun zamanında Şiraz önemli bir kültür ve ticaret şehri haline gelmiştir. Zendler döneminde minyatür ve nakkaşlık büyük bir gelişme göstermiştir. Dönemin meşhur minyatürcüsü Ali Eşref bu alanda öne çıkmaktadır.

BİBLİYOGRAFYA :

BA, *HH*, nr. 6/202; nr. 29/1388, 1390; BA, Cevdet-Askeriye, nr. 1110/49167; nr. 1167/51954; Ebû'l-Hasan Gaffârî-yi Kâşânî, *Gülşen-i Murâd: Târih-i Zendiyye* (nşr. Gulâm Rızâ Tabâtabâî Mecd), Tahran 1369 hş., tür.yer.; Mirza Muhammed Sâdık, *Târih-i Gitiğûşâ* (nşr. Saîd-i Nefsî), Tahran 1317 hş., s. 216-219, 227-228, 368; Abdürrezâk Bîg Dûnbûlî, *Tecribetü'l-ahrâr ve tesliyetü'l-ibrâr* (nşr. Hasan Kâdî Tabâtabâî), Tebriz 1350 hş./1971, II, 20-21; J. Malcolm, *The History of Persia*, London 1829, I, 59-128; M. Hasan Han, *Mîrâtü'l-büldân* (nşr. Abdülhüseyn Nevâî - Mîr Hâşim Muhaddis), Tahran 1367 hş., I, 844; IV, 1952-1953; Cevdet, *Târih*, I, 341, 343; II, 54-56, 116, 117, 305; Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, IV/1, s. 459; J. C. Hurewitz, *Diplomacy in the Near and Middle East*, I: A Documentary Record 1535-1914, Princeton 1956, s. 52-54; Ahmed Ferâmerzî, *Kerim Hân Zend*, Tahran 1346 hş.; Kerâmetullah Efser, *Târih-i Bâft-i Kadîmî-yi Şiraz*, Tahran 1353 hş., s. 182, 184-185, 228, 268, 270; J. R. Perry, *Karim Khan Zand: A History of Iran: 1740-1779*, Chicago 1979; a.mlf., "The Mamluk Paşalık of Baghdad and Ottoman-Iranian Relations in the Eighteenth Century", *Studies on Ot-*

toman Diplomatic History (ed. S. Kunalalp), İstanbul 1987, I, 59-70; a.mlf., "Zand", *El²* (İng.), XI, 443-445; a.mlf., "Army", *Elr.*, II, 506-508; Gulâm Rızâ-yı Verehrâm, *Nizâm-i Hükûmet-i İrân der Deurân-i İslâmî*, Tahran 1368 hş., s. 269-274, 285-286; a.mlf., *Menâbi'-i Târih-i İrân der Deurân-i İslâmî*, Tahran 1371 hş., s. 115-122; Rıza Kurtuluş, *İrân'da Zend Hanedanı ve Dönemi* (yüksek lisans tezi, 1995), MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü; a.mlf., "Kerim Han Zend", *DİA*, XXV, 288; C. E. Bosworth, *Doğuşundan Günümüze İslam Devletleri Tarihi: Devletler, Prenslikler, Hanedanlar Kronolojisi ve Soy Kütüğü El Kitabı* (trc. Hande Canlı), İstanbul 2005, s. 369-370; Emîr Kulî-yi İslâmî, "Bâzâr-ı Vekîl ve Çend Binâ-yi Devrân-ı Zendiyye der Şiraz", *Hüner u Merdüm*, sy. 118, Tahran 1351 hş./1972, s. 7-11; M. Ali Rençir, "Râbîta-i Nihâd-i Siyâsî ve Mezhebî der Hükûmet-i Zendiyye, Devre-i Te'âmül-i Maḥdûd", *Faḡl-nâme-i 'İlmî-Pejûheşî*, XX/83, Mervdeşt 1389 hş., s. 59-83; V. Minorsky, "Lak", *El²* (İng.), V, 10; R. W. Ferrier, "Anglo-Iranian Relations", *Elr.*, II, 45.

RIZA KURTULUŞ

ZENGÎ, İmâdüddin

(عمادالدین زنگی)

Ebü'l-Muzaffer (Ebû'l-Cûd)
el-Melikü'l-Mansûr
eş-Şehîd İmâdüddin Zengî
b. Aksungur b. Abdillâh
(ö. 541/1146)

Zengîler'in kurucusu
ve ilk hükümdarı
(1127-1146).

477 (1084) veya 480 (1087) yılında Halep'te dünyaya geldi. Babası Sabyu boyundan İl-Turgan oğlu Kaşimüddeve Aksungur, Sultan Alparslan zamanında Selçuklu Devleti'nin hizmetine girmişti. Aksungur, Sultan Melikşah'ın ölümünden sonra başlayan taht mücadeleleri sırasında başlangıçta hizmetine girdiği Tutuş'u terkedip Berkyaruk'un safına geçti. Ancak Tutuş tarafından mağlûp edildi ve öldürüldü. Babası öldüğünde on veya yedi yaşlarında olan tek oğlu İmâdüddin, Halep Kalesi'nde bulunuyordu. Musul Emîri Kürboğa "kardeşimin oğlu" dediği İmâdüddin'i himayesine alıp Musul'a getirdi. İmâdüd-

Şiraz'da
Erg-i Kerim Han -
İran